

JEDNOŚĆ.

*OSOBISTE HISTORIE
Z GRUDNIA '70*

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

PATRIOTYZM JUTRA

„IDĘ DO PRACY, CZĘŚĆ”

1. Zrozumienie tekstu

A. Wypisz trzy konkretne przykłady trudnych warunków życia mieszkańców Gdyni w 1970 roku.

.....

.....

.....

B. Jakie emocje towarzyszyły bohaterom tekstu w dniach protestów? Podaj przynajmniej dwa cytaty, które to ilustrują.

.....

.....

.....

C. Które instytucje i miejsca w Gdyni zostały wymienione w tekście? Zaznacz je na mapie

AMS M751 & M753 (Poland), 1970, Archiwum map Wojskowego Instytutu Geograficznego

2. Analiza
źródła

A. Przeczytaj fragment wypowiedzi Jerzego Miotke. Jakie elementy codziennego życia pokazują skalę biedy?

.....

.....

.....

B. Porównaj styl wypowiedzi „Dziennika Bałtyckiego” z relacjami mieszkańców. Co różni te dwa sposoby opowiadania o rzeczywistości?

.....

.....

.....

3. Praca
z cytatem

Zadanie: Wyjaśnij znaczenie słów: „Idę do pracy, cześć” — dlaczego ten cytat stał się tytułem tekstu? Jakie niesie ze sobą emocje i kontekst historyczny?

.....

.....

.....

4. Kontekst
historyczny

Wyjaśnij, czym była akcja o kryptonimie „Jesień '70” i jakie działania podejmowała władza by zapobiec niezadowoleniu społecznemu.

.....

.....

.....

5. Dyskusja /
praca w grupach

Temat: Czy dziś potrafilibyśmy zrozumieć decyzje i emocje ludzi, którzy wyszli na ulice w grudniu 1970 roku?

Zadanie: Przygotuj argumenty „za” i „przeciw” spontanicznym protestom społecznym w kontekście historycznym grudnia 1970 roku.

„GNIEW”

1. Zrozumienie tekstu

A. Wypisz przynajmniej dwa przykłady gniewu, który pojawia się w relacjach świadków wydarzeń Grudnia '70.

.....

.....

B. Jakie działania podejmował Kościół w Gdyni po masakrze? Wymień konkretne osoby i inicjatywy.

.....

.....

.....

2. Praca z emocjami

A. Jakie emocje dominują w relacjach bohaterów tekstu: gniew, strach, bezsilność, nadzieja? Przyporządkuj cytaty do emocji.

.....

.....

.....

B. Opisz, jak zmieniała się atmosfera społeczna w Gdyni między grudniem 1970 a grudniem 1971 roku.

.....

.....

.....

3. Analiza
źródła
historycznego

- A. Przeanalizuj fragmenty wypowiedzi z zebrań partyjnych z 1971 roku. Jakie pytania zadawali członkowie PZPR? Co to mówi o nastrojach społecznych?

.....

.....

.....

- B. Porównaj oficjalną narrację „Dziennika Bałtyckiego” z relacjami uczestników wydarzeń. Co różni te dwa obrazy rzeczywistości?

.....

.....

.....

4. Praca
z kontekstem

Jakie działania podejmowała Służba Bezpieczeństwa, by stłumić gniew społeczny?
Podaj przykłady z tekstu.

.....

.....

.....

5. Dyskusja /
praca w grupach

Temat: Czy gniew może być siłą zmieniającą historię?

Zadanie: Przygotuj argumenty „za” i „przeciw” tezie, że emocje społeczne są kluczowym czynnikiem w przemianach politycznych.

.....

.....

.....

„W MILCZENIU”

1. Zrozumienie tekstu

A. Wypisz trzy sposoby, w jakie władze PRL próbowały wymazać pamięć o wydarzeniach Grudnia '70.

B. Jakie działania podejmowali nauczyciele i uczniowie, by zachować pamięć o Stanisławie Sieradzie?

C. Co symbolizuje pomnik Ofiar Grudnia 1970 w Gdyni? Opisz jego formę i znaczenie.

2. Praca z cytatem

Zadanie: Przeanalizuj fragment wypowiedzi Aliny Afanasjew: „W milczeniu szliśmy do pracy. Patrzyliśmy po sobie – ludzie, którzy wiedzieli. Ale milczeliśmy.”
Jakie emocje i doświadczenia kryją się za tymi słowami? Jak milczenie może być formą oporu?

3. Analiza
źródła

Przeczytaj fragment listu Wiktorii Sieradzan. Jakie emocje wyraża matka zabitego chłopca?

.....

.....

.....

4. Praca
z kontekstem

A. Wyjaśnij, czym był Społeczny Komitet Budowy Pomników Ofiar Grudnia 1970 i jakie miał znaczenie dla pamięci społecznej.

.....

.....

.....

B. Jak zmieniała się narracja o Grudniu '70 w przestrzeni publicznej między 1971 a 1980 rokiem?

.....

.....

.....

5. Dyskusja /
praca w grupach

Temat: Czy milczenie może być formą pamięci?

Zadanie: Porównaj różne formy upamiętnienia Grudnia '70 – pomniki, tablice, wspomnienia, msze – i oceń ich skuteczność w przekazywaniu historii.

.....

.....

.....

„W CIEMNOŚCIACH”

1. Zrozumienie tekstu

A. Wypisz trzy konkretne przykłady działań władz PRL związanych z organizacją pogrzebów ofiar Grudnia 1970.

.....

.....

.....

B. Jakie emocje towarzyszyły rodzinom ofiar w chwili otrzymania informacji o śmierci bliskich? Podaj przynajmniej dwa cytaty, które to ilustrują.

.....

.....

.....

C. Wypisz przynajmniej dwa przykłady nieludzkiego traktowania ciał ofiar Grudnia 1970.

.....

.....

.....

D. Jakie działania podejmowali bliscy, by odzyskać godność dla zmarłych? Wymień konkretne osoby i inicjatywy.

.....

.....

.....

2. Analiza źródła

A. Przeczytaj fragment wspomnienia Zygmunta Sieradzana. Jakie szczegóły pogrzebu jego brata pokazują skalę kontroli i manipulacji ze strony władz?

.....

.....

.....

B. Porównaj styl wypowiedzi świadków z językiem oficjalnych komunikatów SB. Co różni te dwa sposoby opowiadania o rzeczywistości?

.....

.....

.....

C. Jakie emocje dominują w relacjach rodzin: gniew, rozpacz, bezsilność, determinacja? Przyporządkuj cytaty do emocji.

.....

.....

.....

D. Przeanalizuj fragmenty wypowiedzi duchownych i funkcjonariuszy SB. Jakie napięcia między Kościołem a władzą ujawnia tekst?

.....

.....

.....

- E. Porównaj pogrzeb Stanisława Sieradzana z pogrzebami innych ofiar. Dlaczego jego uroczystość była „bez precedensu”?

.....

.....

.....

3. Praca
z cytatem

Zadanie: Wyjaśnij znaczenie słów: „W ciemnościach” — dlaczego to hasło stało się tytułem tekstu? Jakie niesie ze sobą emocje, symbolikę i kontekst historyczny?

.....

.....

.....

4. Kontekst
historyczny

Wyjaśnij, czym była akcja pogrzebowa z 19–21 grudnia 1970 roku. Jakie cele przyświecały jej organizatorom?

.....

.....

.....

5. Dyskusja /
praca w grupach

Temat: Czy można mówić o pogrzebie jako formie oporu wobec przemocy państwowej?

Zadanie: Przygotuj argumenty „za” i „przeciw” tezie, że pamięć o ofiarach Grudnia 1970 była przez lata formą cichego protestu społecznego.

.....

.....

.....

„NA ULICACH”

1. Zrozumienie tekstu

A. Wypisz trzy konkretne wydarzenia, które miały miejsce 17 grudnia 1970 roku na ulicach Gdyni.

.....

.....

.....

B. Jakie emocje towarzyszyły bohaterom tekstu? Podaj przynajmniej dwa cytaty, które je ilustrują.

.....

.....

.....

2. Analiza źródła

A. Przeczytaj fragment wypowiedzi Jerzego Miotke. Jakie szczegóły pokazują chaos informacyjny i sprzeczność komunikatów?

.....

.....

.....

B. Porównaj styl wypowiedzi Ewy Jażdżewskiej i Janiny Żabkiewicz. Jak różnią się ich doświadczenia i sposób opowiadania o wydarzeniach?

.....

.....

.....

3. Praca
z cytatem

Zadanie: Wyjaśnij znaczenie słów: „W Gdyni mordują robotników” – dlaczego ten cytat stał się tak silnym komunikatem? Jakie niesie ze sobą emocje i kontekst historyczny?

.....

.....

.....

4. Kontekst
historyczny

A. Jakie siły wojskowe i milicyjne brały udział w pacyfikacji protestów? Wypisz liczby i rodzaje służb. Porównaj liczby z orientacyjną liczbą demonstrantów. Jakie wnioski przychodzą Ci na myśl?

.....

.....

.....

B. Jakie działania podejmowała władza wobec demonstrantów i mieszkańców? Podaj przykłady z tekstu.

.....

.....

.....

C. Co oznaczała „godzina milicyjna” i jak wpływała na przebieg wydarzeń?

.....

.....

.....

5. Praca
z emocjami

A. Jakie emocje dominują w relacjach bohaterów tekstu: strach, gniew, rozpacz, solidarność? Przyporządkuj cytaty do emocji.

.....

.....

.....

B. Opisz, jak zmieniała się atmosfera społeczna w Gdyni w ciągu dnia 17 grudnia 1970 roku.

.....

.....

.....

6. Dyskusja /
praca w grupach

Temat: Czy emocje społeczne mogą być siłą zmieniającą historię?

Zadanie: Przygotuj argumenty „za” i „przeciw” tezie, że spontaniczne protesty społeczne są wyrazem obywatelskiej odwagi i odpowiedzialności.

.....

.....

.....

7. Twórcze
przetworzenie

Wybierz jedną postać z tekstu i napisz jej wewnętrzny monolog. Co mogła czuć? Jakie myśli pojawiały się w jej głowie? Czy występowały wątpliwości lub zawahanie się czy brać dalej udział w demonstracji?

.....

.....

.....

.....

.....